

tribuna

LIST ZVEZE ŠTUDENTOV LJUBLJANSKE UNIVERZE

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: STANE CEHOVIN, FRANC GRIVEC, PETER JAMBREK, MARJAN KOPECKY, DRAGO SENICA, NIKO TIČAR, JOŽE ZNIDARŠIČ. - GLAVNI UREDNIK NIKO TIČAR, ODGOVORNI UREDNIK STANE CEHOVIN. - UREDNIŠTVO IN UPRAVA LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 6, TEL. 30123, TEKOCI RAČUN 600-70/3-567. - ROKOPISOV NE VRAČAMO. - LETNA NAROČNINA 400 DIN. - TISKA CP -DELO-

LETO XI, ŠTEV. 4
LJUBLJANA
24. MARCA 1961

PLENUM
SKUPNOSTI
JUGOSLOVANSKIH
UNIVERZ

IZREDNI ŠTUDIJI IN TRETJA STOPNJA

Velika prizadetost za reševanje podiplomskega in izrednega študija - v bodoče skupnost visokošolskih ustanov - novi predsednik Skupnosti jugoslovanskih univerz je prof. dr. Vladimir Serdar, rektor zagrebškega vseučilišča.

V Portorožu je 10. in 11. marca zasedal plenum Skupnosti jugoslovanskih univerz. Plenum je razpravljal o dveh osnovnih vprašanjih nadaljnjega razvoja reforme visokega šolstva. Referat o nekaterih vprašanjih podiplomskega študija je podal rektor ljubljanske univerze prof. dr. Dolje Vogelnik, o izrednem študiju na jugoslovanskih univerzah pa je govoril prof. dr. Vladi

Prof. dr. Vogelnik je najprej poudaril, da uvajanje podiplomskega študija ni posebna novost. Že doslej so bodisi posamezne fakultete ali pa podjetja organizirala zelo različne oblike podiplomskega izpopolnjevanja. Vendar je bilo vse to izločeno iz rednega študija, bilo je stihsko in prepuščeno dobri volji nekaterih ljudi. Tretja stopnja študija, podiplomski študij, ki ga sedaj uvajamo pa je zakonit, to je zakonita stopnja rednega visokošolskega izobraževanja. Kljub vsemu pa je v svetu malo univerz, ki bi imele urejen sistematični podiplomski študij. Tu so izjema predvsem Sovjetska zveza in ZDA.

Po mnenju prof. Vogelnika pa je velika pomembnost uvajanje tretje stopnje študija kot redne oblike tudi zaradi tega, ker bo imela velike reperekusije na organizacijo in razpored snovi v prvi vrsti in drugi stopnji.

Pri nas z organizacijo tretje stopnje študija nismo več v začetni fazi. Že v zimskem semestru 1960-61 smo imeli na raznih fakultetah organiziranih 35 smeri tretje stopnje študija, ki so vključevale okrog 560 študentov. Skupni stroški za vse smeri podiplomskega študija, ki ga imamo sedaj, znašajo 90 milijonov.

Prof. dr. Vogelnik je nato govoril o karakterju študija tretje stopnje, se dotaknil raznih podiplomskih tečajev in dodal, da je drugače z ostalima dvema smerema tretje stopnje. Zakon jih tudi formalno razlikuje s tem, da daje diplomantu prve smeri naziv magistra, drugemu pa specialist.

Posebna naloga prve kategorije je, da uvede študenta tretje stopnje v samostojno znanstveno raziskovalno delo, druga smer pa si prizadeva poglobiti posebno znanje študenta v določeni ožji specialni disciplini.

Magistri in specialisti

Potrebno je poudariti, da so vse smeri študija tretje stopnje, ki so jih organizirale fakultete v zimskem semestru imenovale magisterij in samo zelo redke specializacije. Iz komentatorjev posameznih fakultet je razvidno, da različno vrednotijo eno in drugo smer, toda splošno velja, da dajejo večji pomen magistraturi, to pa verjetno pod pritiskom študentov, ki jih bolj privlači naziv magistra. Verjetno je temu glavni vzrok v tem, ker zakon v 23. členu, kjer govori o doktoratu, navazuje pridobivanje doktorata na magistraturi, toda ne omenja v tej zvezi specializacije. Tako pa se je po vsej verjetnosti utrdilo mne

nje, da je akademska stopnja magistra pomembnejša kot stopnja specialist.

Vendar moramo povedati, da sta obestopni enakovredni, o čem sta akademski in njihova vrednost ne bo prav nič odvisna od tega kako katerega nazivajo pač pa po tem kakšna bo njegova vsebina, resnost pouka, kvaliteta predavateljev na tej ali oni fakulteti.

Vendar so med obema smerema neke razlike. Razlike so v cilju pouka ene in druge kategorije. Cilj pouka specializacije je pred vsem v tem, da daje kandidatu bolj obširno in poglobljeno strokovno znanje iz neke ožje panoge. Pouk na drugi stopnji, čeprav so tudi tu razne smeri, na splošno še vedno zavzema širša področja, ki se v praksi, zaradi pomanjkanja, zaradi vse večje delitve dela, vse bolj diferencirajo. Mi pa ne moremo že danes na vsaki fakulteti razbijati pouk v razne smeri in ustanavljati nove oddelke pa moramo celotno novo fakulteto. Toda če naše gospodarstvo že danes potrebuje take ljudi, jih moramo že na fakulteti, v tretji stopnji tudi vzgajati. Vzgojati je treba visoko-kvalificiranega specialista, strokovnjaka. Ta bo po diplomni na drugi stopnji nadaljeval študij, se koncentriral na eno samo ožjo panogo (tehnologija gume, krivico pravo, zunanja trgovina, agrarna politika itd.). Tu velja predvsem praktični interes, aplikacija teoretskega znanja na prakso. Z globljim in natančnejšim spoznavanjem ožje panoge je ševeda povezano in potrebno tudi nadaljnje teoretično, poglobljeno, vendar glavni cilj te smeri ni v tem, da bi študent znanstveno raziskoval neko ožjo panogo.

Drugače je z magistratjem. Tu je osnovno to, da se študent spozna z metodološkimi postopki znanstveno raziskovalnega dela. V prvem redu bo zahtevalo to globlje in obsežnejše statistike, teoretsko mehaniko, kemijo, biologijo, osnove družbenih ved, filozofije, itd. Osnovni cilj te smeri ni v tem, da bi se študent učil neke konkretne, tehnične aplikacije na nekem posebnem ozkem področju, temveč da bi se naučil iskati nove postopke, nove procese. Pri specializaciji študent pravzaprav z diplomo skoraj zaključil z teoretičnim poglavljem, pri magistraturi pa se teoretiško poglavlje tu šele začne. Z raziskovalnim delom bo nadaljeval in običajno bo obdelal doktorsko tezo.

Dr. Vogelnik je nadalje govoril v svojem referatu o pouku, na tretji stopnji. Poudaril je, da se pouk ne more bistveno razlikovati od prve in druge stopnje, vendar mora biti čim manj verbalen, biti mora bolj kot le da eksperimentalen in raziskovalen.

V svojem nadaljevanju se je dotaknil tudi vprašanja finaniranja študija tretje stopnje in nekatere stvari še posebej poudaril, ker je hotelo nekaj diskutantov skozi drobne probleme finančnih težav ocenjevati možnost za nadaljnji razvoj s tega aspekta. Dodal je, da bi pomembno finaniranje zveze tudi veliko večjo vlogo le-ti pri odločanju o nekaterih vprašanjih, če pa bi pomembno centralizacijo, kar pa je našemu razvoju tuje. Poleg tega pa je poudaril, da se morajo fakultete vezati na bogatejšo vire kot je proračun.

Dotaknil se je tudi vprašanja o odbiranju talentov za podiplomski študij in poudaril, da bi bilo v bistvu napačno, če bi že v naprej odredili določeno število študentov za tretjo stopnjo. Najboljše študente bi bilo potrebno skozi prvo in drugo stopnjo tako usmerjati, da bi jim dajali poleg rednih še posebne naloge in jih vadiili pri reševanju težkih zahtev.

V nadaljnji diskusiji se je dotaknil tudi vprašanja izrednega študija tretje stopnje, ker je mnogo diskutantov pred njim povsem resno dokazalo, da če je mogoč izredni študij v I. in II. stopnji, je tu skoraj popolnoma izključen. Poudaril je, da on osebno ne bi tako apriori onemogočil izrednega študija tudi na tretji stopnji, kajti zdi se, in to nam praksa vsak dan dokazuje, da je mogoče pridobiti najvišja znanja. Moramo pa vsekakor počakati, da bo praksa pokazala, katera oblika študija bo bolj učinkovita in bolj uporabna v naši družbi.

Ob zaključku svoje diskusije se je dotaknil še nesorazmerja med srednjimi in visokimi kadri. O tem vprašanju so razpravljali tudi drugi, ki so hoteli ob razpravi ob izrednem študiju na sploh dokazovati, da ni povsem realno, da dajemo toliko možnosti za izredni študij, ker bo vse to razmerje na škodo srednjih kadrov še poslabšalo. Tu je Crvenkovski poudaril, da je razmerje med srednjimi in visokimi kadri res silno neugodno, vendar bi bilo popolnoma napačno sedaj zapirati

Rektor zagrebškega vseučilišča se je vsvojem referatu podrobneje dotaknil vprašanja izrednega študija, vendar zaradi pomanjkanja prostora tega referata ne moremo podrobneje objaviti.

V diskusiji na oba referata je bilo slišati taka in drugačna mnenja. Nekateri diskutanti so bili zelo ostri in enostranski, vendar moramo nasploh ugotoviti, da je bil ta plenum v svojem delu zelo ploden.

Potrebno je več smelosti

V diskusiji se je obeh problemov, ki so jim tudi ostali posvetili veliko pozornost, dotaknil tudi sekretar za prosveto in kulturo Zveznega izvršnega sveta Krste Crvenkovski. Najprej je poudaril, da so to pomembni rezultati, ki smo jih dosegli pri organizaciji tretje stopnje študija. To je še toliko pomembnejše, ker pri tem ne smemo pozabiti na recipročen vpliv tretje stopnje na prvi dve. Vendar so ponekod pri tem pokazali premalo smelosti, kajti danes so potrebe po kadrih, ki bi jih dajala tretja stopnja, izredno velike. Nadalje se je dotaknil obeh profilov diplomantov tretje stopnje in se še posebej ustavil pri ugotovitvah referata, da bi bile razlike med magistri in specialisti precej velike in bi to pravzaprav pomenilo diskriminacijo slednjih. Pri vsem tem je potrebno upoštevati še psihični moment, ki bi odbijal mlade ljudi, da bi se specializirali v tretji stopnji, ker bi dobili občutek, da se tu izočujejo le neke višje obrti. Zato je še posebej naglasil, da bi bilo morda bolje, če med magistri in specialisti ne bi delali posebnih formalnih razlik, pač pa bi za vse ohranili samo en naziv: magistr, v tem okviru pa vsebinsko diferencirati strokovnjake prve in druge smeri.

Krste Crvenkovski se je dotaknil tudi vprašanja finaniranja študija tretje stopnje in nekatere stvari še posebej poudaril, ker je hotelo nekaj diskutantov skozi drobne probleme finančnih težav ocenjevati možnost za nadaljnji razvoj s tega aspekta. Dodal je, da bi pomembno finaniranje zveze tudi veliko večjo vlogo le-ti pri odločanju o nekaterih vprašanjih, če pa bi pomembno centralizacijo, kar pa je našemu razvoju tuje. Poleg tega pa je poudaril, da se morajo fakultete vezati na bogatejšo vire kot je proračun.

Dotaknil se je tudi vprašanja o odbiranju talentov za podiplomski študij in poudaril, da bi bilo v bistvu napačno, če bi že v naprej odredili določeno število študentov za tretjo stopnjo. Najboljše študente bi bilo potrebno skozi prvo in drugo stopnjo tako usmerjati, da bi jim dajali poleg rednih še posebne naloge in jih vadiili pri reševanju težkih zahtev.

V nadaljnji diskusiji se je dotaknil tudi vprašanja izrednega študija tretje stopnje, ker je mnogo diskutantov pred njim povsem resno dokazalo, da če je mogoč izredni študij v I. in II. stopnji, je tu skoraj popolnoma izključen. Poudaril je, da on osebno ne bi tako apriori onemogočil izrednega študija tudi na tretji stopnji, kajti zdi se, in to nam praksa vsak dan dokazuje, da je mogoče pridobiti najvišja znanja. Moramo pa vsekakor počakati, da bo praksa pokazala, katera oblika študija bo bolj učinkovita in bolj uporabna v naši družbi.

Ob zaključku svoje diskusije se je dotaknil še nesorazmerja med srednjimi in visokimi kadri. O tem vprašanju so razpravljali tudi drugi, ki so hoteli ob razpravi ob izrednem študiju na sploh dokazovati, da ni povsem realno, da dajemo toliko možnosti za izredni študij, ker bo vse to razmerje na škodo srednjih kadrov še poslabšalo. Tu je Crvenkovski poudaril, da je razmerje med srednjimi in visokimi kadri res silno neugodno, vendar bi bilo popolnoma napačno sedaj zapirati

možnosti za nadaljno rast visokega kadra. Zavedati se moramo dejstva, da se je potrebno boriti zato, da bi izkoristili vse možne oblike za nadaljnjo in vse hitrejšo rast srednjega in visokega šolstva in predvsem tega, da je potrebno čedalje več takih oblik študija, kjer bodo ljudje lahko izredno študirali.

Za štipendijo in proti kreditu

najbolje pa bo oboje skupaj

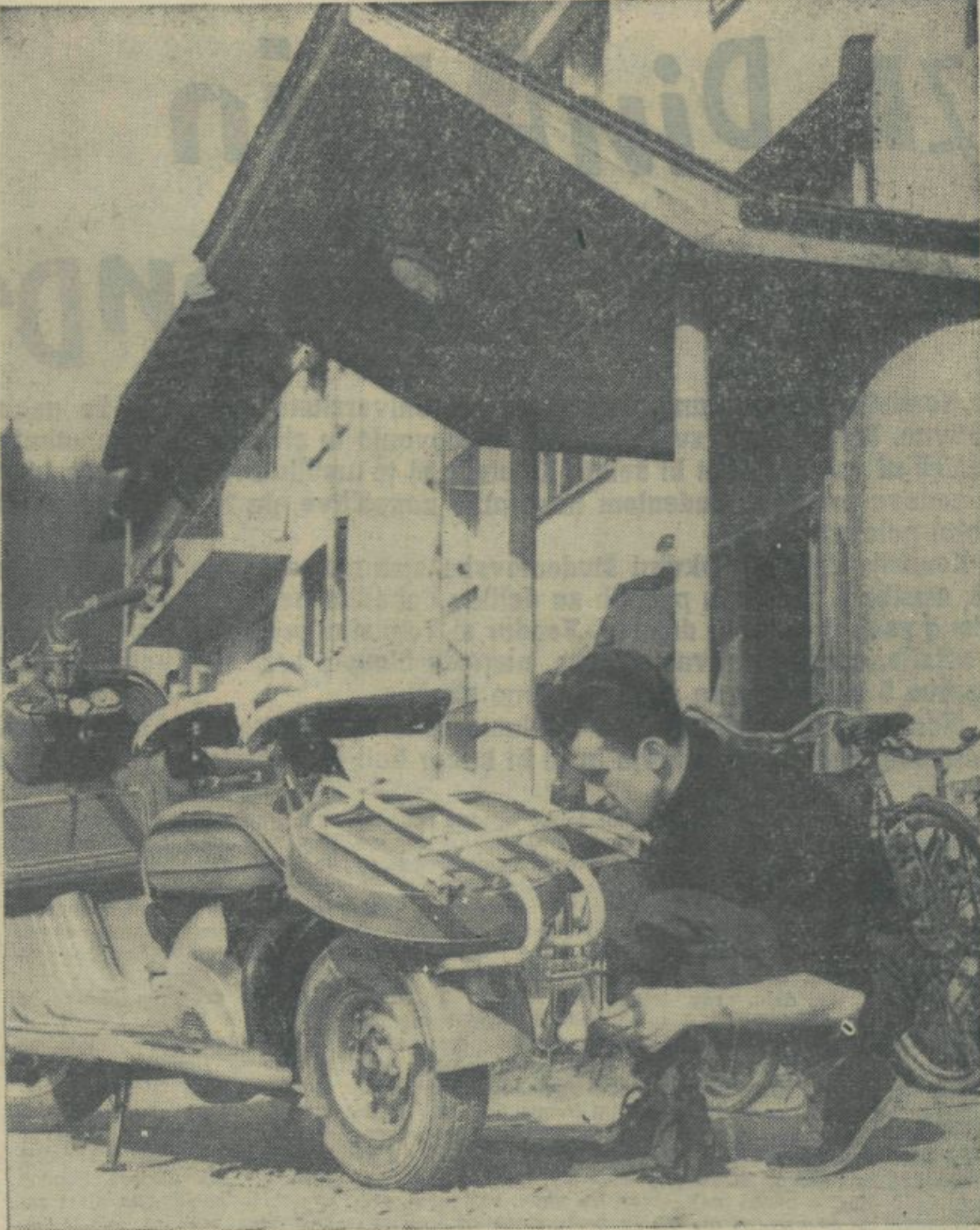
Problem štipendij in štipendiranja je vsako leto akuten, posebno pa še takrat, ko se zvišajo cene oskrbovalnosti v domovih in študentskih menzah. Sistem štipendiranja se pri nas razvija iz leta v leto, ima pa kljub temu nekaj pomanjkljivosti, ki se pojavljajo v praksi. Na letošnjem zadnjem zasedanju je Zvezna ljudska skupščina sprejela odlok, s katerim ukinja zgornjo mejo štipendije. S tem je sistem štipendiranja prešel v novo fazo razvoja, ki omogoča štipenditorjem podeljevanje štipendij do tiste višine, ki jo smatra za dovolj veliko stimulacijo in pomoč študentu pri njegovem študiju.

Sistem štipendiranja se je od povojnega administrativnega podeljevanja štipendij razvil v sistem z živimi in neposrednimi vezmi s štipendisti. Štipenditorji so si v tem razvoju prizadevali čim bolj povezati svoje delo s štipendisti v obliki počitniških praks, raznih posvetov in ekskurzij, novimi oblikami individualne pomoči v obliki nakupov učbenikov, nagajevanja za uspešno opravljene izpite, dodatnim kreditiranjem, ki se lahko pozneje v celoti odpiše, ustanavljanjem klubov svojih štipendistov in drugim.

Kljub takšnemu uspešnemu razvoju na področju štipendiranja, pa so se pojavljale razne napake v samem sistemu. Tu velja omeniti predvsem prvo razlaganje dosedanjega temeljnega zakona o štipendijah, pogodbeno vezanje štipendistov za dvojno dobo in drugo.

Naloge štipendijskih komisij

Perspektiva kakor jo kaže doslej praksa najboljših štipendijskih komisij nalaga šti-

Letos so fantje svoje konjičke nekoliko prezgodaj pripeljali na plan.

Foto: Jože Znidaršič

stvom (zbor volivcev), terjajo odgovornosti komisije pred vsem od občinskih - izredno aktivno in nenehno delo, živo spremljanje življenja štipendistov, realiziranje pobud, ki jih nakazujejo potrebe in oblikovanje čim bolj živih neposrednih vezi s štipendisti.

To pa hkrati pomeni večje odgovornosti komisije pred dajalcem štipendij (podjetjem, organizacijo, ljudskim odborom) in narobe tudi večjo odgovornost dajalca štipendije za štipendijsko politiko komisije, ki ji je zaupal sredstva za štipendiranje. Samo zainteresiranost vseh činiteljev od dajalca štipendije samega do političnih in družbenih organizacij, hkrati pa živo in nenehno delovanje komisij nam lahko zagotovijo, da bo politika štipendiranja v celoti dala vložnim materialnim sredstvom ustrezne rezultate.

Oblike pomoči

Pri dejanski pomoči štipendistu zaslužio posebno pozornost razne oblike spodbujanja, ki so sprito številnih pritožb, da štipendisti ne izpolnjujejo

prevzetih obveznosti, lahko tisti način, ki nam bo pomagal odpraviti pri štipendistu pričanje, da mu pripada štipendija sama po sebi, nekako tako kot otroški dodatek, in da pravzaprav ni odgovoren za prevzete obveznosti ne pri študiju, še manj pa seveda potem, ko je študije končal.

Nagrade za uspešno in pravočasno opravljene izpite, dodatna pomoč v obliki kreditov, ki jih je pozneje, ko je štipendist že na delovnem mestu, mogoče deloma ali v celoti odpisati in p. ne pomenijo samo dodatne podpore in spodbude za boljše delo ampak tudi spodbudo dajalcu, da spremlja razvoj štipendista, njegove sposobnosti in nagajanje in konec koncev tudi nenehno in neposredno vez med štipenditorjem in štipendistom.

Štipenditorji naj bi zato ustanavljali tudi sklade za posojila, ali pa si v svojih štipendijskih skladih ali drugod zagotovili tudi možnost za izplačevanje nagrad za izredne uspehe svojih štipendistov. Pri tem verjetno ne bo niti šlo za kakšno bistveno povečanje, ampak (Nadaljevanje na 2. str.)

Janko Puklavac

Novi predsednik univerzitetnega odbora ZSJ

Janko Puklavac, študent II. letnika strojne fakultete, se je rodil 1940 v Ormožu, kjer je

obiskoval tudi nižjo gimnazijo. Po končani gimnaziji se je vpisal na strojni oddelek srednje tehniške šole, kjer se začel njegovo razgibano družbeno-politično delovanje. Tu je bil Janko med drugim predsednik mladine strojnega odseka, predstavnik študentov v šolskem odboru, član mladinskega komiteja srednjetehtniške šole in član šolske komisije pri Okrajnem komiteju LMS.

Jesen leta 1960 so mu študentje ljubljanske univerze izkazali svoje veliko zaupanje in ga izvolili kot svojega predstavnika v najvišji organ družbenega upravljanja na univerzi, v Univerzitetni svet. Janko Puklavac je od jeseni tudi član Univerzitetnega komiteja ZK in člana predsedstva Univerzitetnega odbora Zveze študentov.

Janko Puklavac je gotovo eden najmlajših predsednikov Univerzitetnega odbora in je predstavnik mlade generacije, ki prinaša na univerzo nov utrip. Zelim, da bi s svojim osebnim zgledom prinesel nov utrip tudi v Univerzitetni odbor Zveze študentov in celotno študentsko organizacijo.

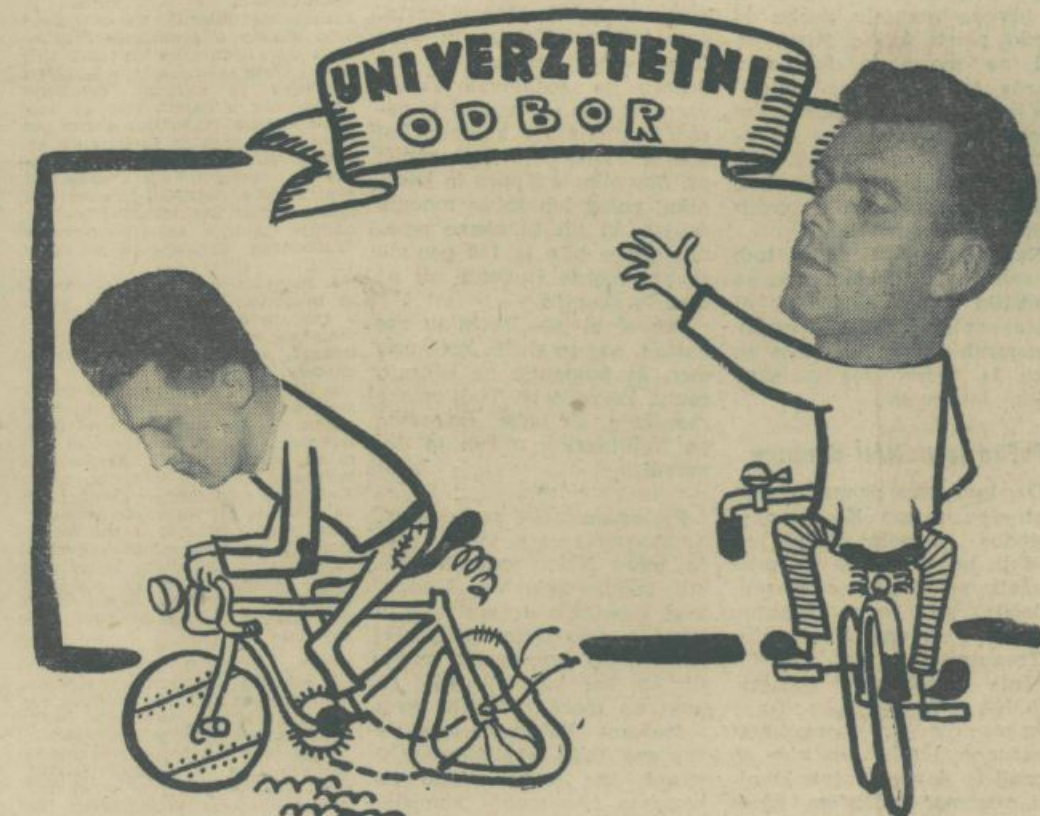
FORUM

Bila je provincijalka, prijetne zunanjosti, malce održana, vendar pa ne toliko, da ne bi bila priljubljena. Ne bi bila dekle, če ne bi imela fanta in ne bi bila moderna, če njen fant ne bi imel kakšnega prevoznega sredstva 120-tih ali 150-tih kubikov. Toda njej fant je imel prevožno sredstvo kar s 600 kubiki, - Fička.

-Kam greva danes, v Kranjsko goro ali na Komno, pojdiva za spremembo raje na morje... In tako je šlo iz dneva v dan. Od jeseni do jeseni in še vso zimo. Da, kdaj neki bi se bil mogel upreti zimskim čarom in fantu in Fički. Toda vsaka stvar ima dve strani. Slaba je bila v tem primeru ta, da je dekle po vrstih zamudilo vse izpitne roke in da je stanovalo v Študentskem naselju. Tam je režim zelo strog. Tisti, ki stanuje, mora opraviti pravočasno vse izpite, ker se mora sicer odseliti. No, naša junakinja kot smo omenili, ni zmogla opraviti izpitov. Toda ne bi bilo današnje dekle, če ne bi vedelo, kaj naj sedaj stori. Rada bi namreč ostala v Študentskem naselju, saj tam je lepo in nihče te ne nadleguje.

Dekle se je seznanilo s tistimi, ki imajo nekaj besede pri tej stvari, lahko celo rečejo dobro besedo, če hočejo... In ti so rekli dobro besedo. Ali so morda pozabili, da to ni prav, da to ni v skladu z našimi načeli, da veljajo za vse enaka pravila. Morda pa se vsega tega zavedajo in se samemu sebi opravičujejo.

-si-

PRELOMNICA

Leto 1960 — afriško leto — je prelomnica v razvoju črnega kontinenta. Od Alžirije do Sharpeville, od Leopoldville pa do Mogadishia so bolj kot kdaj koli prej pokale spone kolonializma. Kar je bilo že dolga leta čuti v splošnem razvoju in v politiki afriških dežel, zlasti pa po drugi svetovni vojni, ko so se množice Afričanov začele prebujati iz stoletnega sna in terjale neodvisnost (Libija 1952, Maroko 1956, Sudan 1956, Tunizija 1956, Gana 1957, Gvineja 1958.) je lani doseglo svoj vrh. 17 novih afriških držav je poslalo neodvisnih in bilo sprejetih v ZN.

Morda nebi bilo odveč poudariti, da so se te države prav ob neodvisnosti znašle v kopici novih problemov. Naj omenimo le pomanjkanje izsolanih domačih strokovnjakov na vseh področjih družbenega življenja. Ta problem postaja vedno ostrejši in neizprosno terjaja skorajšnje rešitev, kajti ustvarjanje modernih držav in modernih družb ob minimalni udeležbi domačih strokovnjakov ne more dati zaželenih rezultatov, zlasti če upoštevamo, da so ključni položaji v gospodarstvu, pravnem in vojski še vedno v rokah tujcev. Govoriti o afrikanizaciji teh položajev pomeni govoriti o nujnosti hitrega strokovnega usposabljanja domačinov oz. da je prvo posledica drugega in conditio sine qua non polne neodvisnosti. Najti vzroke pomanjkanja solanih domačinov ni težavno, potrebno je le prelistati zajetna poročila kolonialnega uradništva naslovljena na različne mednarodne forume in globlje proučiti poglavja o prostnem delovanju kolonialnih oblasti. Ugotovitev je porazna. Skupni imenovalec šolstva sta nedemokratičnost in sistematično onemogočanje domačinov, da bi si pridobili višjo ali vsaj izobrazbo. Kolonialne oblasti so na vso moč pospeševale mislonarstvo in širjenje mislonarskih šol, ki so bile dejansko občutna pomoč pri obvladovanju domačinov in porok, da potencialna revolucionarnost Afričanov ne bo načela temeljev kolonialne ureditve. Kolonializem si je nadel versko preobleko. Sicer nam pa to najbolj prikaže tale kenijski pregovor: ko so prišli mislonarji k nam, so imeli oni sveto pismo in mi zemljo, sedaj pa imamo mi sveto pismo in oni zemljo. Civilizirani bog belih ljudi je kot vedno opravljal svoje dolgotrajno funkcijo, ustvarjal je iluzijo o sreči in zadovoljstvu, ni pa kazal poti do tega in ni hotel da bi iluzija postala resničnost. Predobro je vedel, da bi v tem primeru moral oditi tja od koder je prišel skupno z tistimi, ki so ga prinesli. Kolonizatorji izgubljajo položaj za položajem, metode pa ki jih uporabljajo, le potrjujejo tezo, da kolonizacija dehumanizira visoko civilizirane kolonizatorje...

Kolonizatorji si je na področju šolstva zagotovili takšen položaj, ki je odpiral kar največje možnosti za ideološko obvladovanje in obdelovanje domačega prebivalstva. Praviloma je pouk na višji stopnji šolanja v tistem jeziku, ki ga je govoril kolonizator. Funkcija jezika je dvojna: jezik je sredstvo sporazumevanja med vladajočimi in vladanimi in učinkovit pripomoček za rušenje kulturnih dobrin in zgodovinskih tradicij. Skratka slabiti in uničiti prebujajoči se nacionalizem in z njim združene težnje po neodvisnosti in lastni državi ter ustvariti pogoje za čim hitrejšo asimilacijo z matično državo. Očitno je, da je teorija asimilacije popolnoma napačno zastavljena, saj ne temelji na enakosti vseh ras, temveč jih ostro razmejuje v korist bele rase. Vladne stranke v kolonialnih državah praktično skoraj vse bolj ali manj zastopajo neuradno stališče o neenakosti bele in črne rase ali zagrizenost o tem vprašanju upada v smeri levo usmerjenih strank. Ponekod pa kot n. pr. v Veliki Britaniji ni razlike, saj velike ne, med levico in desnico — desno krilo laburistične stranke

in levo krilo konservativne sta si o tem vprašanju skoraj enotna. Metode takozvane asimilacije so različne oz. ima vsaka izmed njih lastni zgodovinski razvoj, ki sega tja v začetke ekspanzionizma in moči evropskega kapitalizma, ko so veleisile iskale nova ozemlja in osvajale nova tržišča. Grobo jih lahko razdelimo v štiri velike skupine in sicer na britanske, francoske, belgijske in portugalske.

Da so kolonizatorji dosegli svoj namen oz. da se jim je posrečilo spremeniti Afriko v lovišče, v katerem niso veljala nobena pravila niti tista, o smotnosti lahko pripišemo dejstvu, da so pred tem uničili strukturo afriške družbe, kakršno so našli ob prihodu in tako povzročili zmedo ter z uvedbo denarnega gospodarstva, moderne proizvodnje, Afričanom tuje religije in seveda z oboroženim prisiljevanjem ustvarili takšne družbene odnose, v katerih je bil domačin brez moči. Denarno gospodarstvo je zasedalo kal individualizma, ki je bil Afriki tuj in se sčasoma ustvaril družbeno negotovost. Vzemimo na primer britansko kolonialno politiko, ki je v primerjavi s francosko ali portugalsko veliko manj ideološkega značaja. Na vseh njenih stopnjah je čutili ostro pragmatično noto. Kolonialna doktrina je razvila na podlagi prakse v Vzhodnoazijskih posestvih teorijo o posrednem vladanju, ki naj bi veljala tudi za Afriko. Teorija temelji na preprosti ugotovitvi, da je veliko lažje obvladati kolonijo, če so na strani kolonizatorjev prejšnji nosilci oblasti — v primeru Afrike plemenski poglavarji. Zato naj imajo tudi ti sedaj oblast, vendar samo formalno, oziroma iz njih je treba ustvariti pokorne agente kolonialne uprave, ki ne bi mogli uiti kazni, če bi poizkušali zavreči gospodarsko eksploatacijo. Toda to so bili dobri stari časi. Rasti afriškega nacionalizma ni bilo mogoče ustaviti. Okrepila ga je II. svetovna vojna saj so domačini sodelovali v boju zoper skupnega sovražnika (n. pr. Alžirci v francoski vojski). Konec II. svetovne vojne je prav za prav mejnik v zgodovini kolonializma, morda je celo točka, ko je kolonializem v svojih klasičnih oblikah dosegel svoj vrh in začel doživljati zaton. Kriza se je začela. Kolonizatorji so moral vedno bolj popuščati, tako da je zgubil valet iz rok, kajti njegovi »argumenti« niso več prepričljivi, med drugim tudi zato, ker je socializem postal svetovni sistem in osvetlil bistvo kolonializma s pravo lučjo.

Francoska kolonialna politika je tesno povezana s teorijo takolimenovane asimilacije, ki temelji na idealističnih konceptih o formalni svobodi in enakosti, oz. je posledica teženja, da je treba določila deklaracije pravic človeka in državljana in druge pridobitve francoske revolucije razširiti na kolonialna ljudstva. Na prvi pogled je dokaj ohrabrujoče za domačine, toda daleč od tega, da bi zadovoljili pravične aspiracije kolonialnih ljudstev, da ne govorimo o popolnem uničenju kulturnih dobrin, če bi bila asimilacija dosledno uresničena.

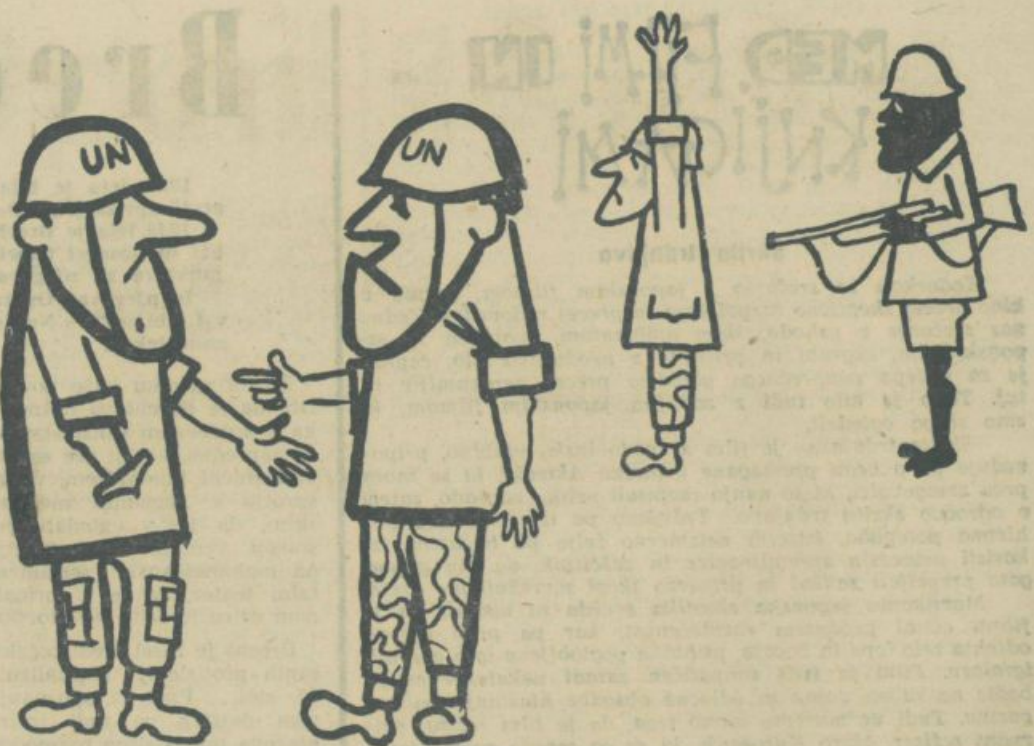
Kaj pa Belgija in njene metode? Rečemo lahko samo to, da so fašistične, sicer pa njeno

početje v Kongu ne potrebuje komentarja. Morda je zanimivo le zato, ker nam skuša prav ad oculos demonstrare bistvo kolonializma sploh. Po metodah lahko Belgijce primerjamo s Portugalcji, le da so ti bolj klerikalni, če lahko uporabimo zanje ta pojem. Katolicizem naj bo okras domačinov sicer pa na tisti, ki nečjejo postati »assimilados«, kar žive v suženjstvu, v imenu boga seveda. Kako Portugalcji kaznujejo politične upornike domačine? Letalo se povzpne na 800 metrov nato pa človeka tesno zvezanega enostavno sunejo skozi vrata... Takih drobec, ki odkrivajo kolonializem v njegovi pravi podobi, bi lahko našli še več.

Posebno poglavje je kolonialna vzgojna politika. Odlikuje se po tem, da skuša ustvariti popolno zmedo. Njena osnovna napaka je, da je prirejena po evropski praksi oz. po praksi kolonialne metropole. Na področju zgodovinskih ved pa je izobraževanje propagandistično priroteno in sicer v smislu sistematičnega poveljevanja eksploatacije. Kongoskim otrokom vlijajo v glavo, da sta bila Henry Stanley in Leopold II. velika osvoboditelja Konga. Kaj bi bilo, če bi belgijske otroke učili, da so Nemci, ki so med drugo svetovno vojno vdrl v Belgijo, njihovi nacionalni heroji? Kaj menita o tem dva ugledna Vzhodnoafriška voditelja Tom Mboa iz Kenije in Julius Nyerere iz Tanganjike. Oba povdarjata potrebo po pravilnem tolmačenju zgodovine, ki ustreza resničnosti, hkrati se zavzemata za proučevanje geografije Afrike, ne pa n. pr. Velike Britanije. Poleg tega pripisujeta velik pomen afriški kulturi in uvedbi domačih jezikov v šole. Učbeniki za domačine pojejo slavo koloni-

alizmu, posredujejo materijo z evropskimi primeri, ki so Afričanom nejasni ter na vse mogoče načine zavajajo tako na področju kulture kot zgodovine. Značilno je tudi to, da kolonialna oblast ne pripravlja domačinov na to, da bodo nekoč postali neodvisni, čeprav se nujnosti tega zaveda. Gre skratka za načrtno onemogočanje strokovnega izobraževanja domačinov, da bi nekoč znali upravljati državo. Toda prihodnost Afričanov je jasno načrtana. Julius Nyerere terja osemletno obvezno šolanje za vse Afričane, hkrati pravi, da bo Tanganjika imela univerzo pred leti 1965 kot to računajo Britanci.

Sierra Leone je imela leta 1958 430.000 šolobveznih otrok, šole pa jih je obiskovalo le nekaj več kot 75.000. Podobne orimere najdemo povsod. Velika Britanija je ustanovila v svojih kolonijah 5 univerz — v Ugandi za vso vzhodno Afriko, v Basutolandu, v Nigeriji v Gani in v Siera Leone, Francija eno in sicer v Bakarju za vso francosko ekvatorialno in zahodno Afriko, Belgija dve v Leopoldvillu in Elizabethvillu v Kongu. Portugalska pa do slej še nobene. Na univerzi v Elizabethvillu je le 219 študentov - domačinov. Francija je predvidela Dako za univerzitetno središče vse nekdanje francoske zahodne in ekvatorialne Afrike Toga in Kameruna. Sicer pa je usmerila ves visokoleski študij v metropoli in namestila v Dakarju tak proforski zbor, ki strokovni ni ustrežal, tako da si je večina študentov prizadevala priti v Francijo. Kolonialne oblasti so tako dobile v roke močno orožje, izvajale so lahko na študente politični pritisk. Upoštevati je namreč treba, da materialne razmere ne dovoljujejo afriškim družinam, da bi

»Zakaj smo pravzaprav prišli v Kongo, zato da bomo mi pazili na njih ali oni na nas?«

lahko vzdrževale otroke na univerzi (visoke šolnine), preostane še možnost, da tak študent dobi štipendijo ali kakšno drugo obliko podpore pri kolonialnih oblasteh, mora pa zato seveda izpolnjevati določene politične pogoje, oz. mora za ceno štipendije, kar se čisto dogaja, opustiti sodelovanje in naprednih nacionalnih gibanj. Hujši problem kot politično prisiljevanje pa je rasna diskriminacija. Najbolj ostra in neposredna je v Južnoafriški Uniji, kjer temelji na barvi kože, ponekod kot n. pr. v francoskih in britanskih posestvih o se kaže v bolj prefinjenih oblikah, — Afričane odklanjajo ker niso, po njihovem mnenju, tako civilizirani ali kot pravijo, da se kulturno ne morejo orimerjati z njimi.

Problemi, ki jih mora Afrika oremagovati predvsem pa nje mladi ljudje, so težavni, hkrati pa odpirajo zaradi pri-

siljevanja kolonizatorjev novo stran na področju odnosov med ljudmi na sploh. Gre namreč za to, da si kolonizatorji — v perspektivi — kvarijo svoj položaj in zapravljajo svoj ugled, ki so ga imeli doslej. Afrika se osvobaja, to je nezadržen proces, vendar za ceno svojih materialnih in kulturnih dobrin in svojih najboljših sinov. Prav ta proces pa dokazuje, da so na svetu še takšne sile, ki sicer imajo polna usta besedi o enakosti in svobodi, vendar pa se oklepajo v praksi najbolj brutalnih metod, ko gre za kolonialne dobičke. Tragično je, da te sile obvladujejo delne tuje Družene narode in da je njihov eksponent Dag Hammarskjöld. Kakšna je politika, ki jo izvaja in kakšne sile jo podpirajo, nam najbolje prikaže paradoks, da je Lumumba poklical ZN naj napravijo red v deželi, nato pa so ZN dovolili, da je bil Lumumba umor-

jen. Toda ti ZN niso pravi Združeni narodi, kajti med njimi ni perspektive za afriška ljudstva, vsaj do takrat ne, če se razmere ne spremenijo. Tista afriška ljudstva, ki nimajo ne Combejev ne Mobutujev ne Kasavubuev in podobnih marionet, ki iz osebnih najpoglednejših nagibov paktirajo in se bratijo z nekdajnimi gospodari in ustvarjajo pogoje za njihovo nadaljnje gospodstvo, so v ZN odrinjena. Perspektiva Afrike je drugod, med vsemi naprednimi državami sveta, ki med seboj tesno gospodarsko in kulturno sodelujejo in ki se ne naslanjajo na bloke. Politika aktivne koeksistence je torej danes edina pot do lepše prihodnosti Afričanov in mirno lahko trdimo, da smo prav mi Jugoslovanci prvi na tej poti. Obisk našega predsednika Tita v Afriki je neprepričljivejši dokaz tega.

— Si

Obisk Jugoslovanske študentovske delegacije v Tuniziji

študentje so seveda popolnoma neorganizirani. Komunistična partija Tunizije je maloštevilna in brez političnega vpliva, ni za njih tako zanimiva, da bi se ji priključili, posebno še, ker je v njihovih očeh kompromitirana s tem, da je podpirala in menda še vedno podpira politiko komunistične partije Francije. Na splošno pa študentje čutijo, da bi morala neka politična sila čim prej zavzeti jasno ideološko in politično orieniacijo, kajti v Tuniziji nism srečal nikogar, ki bi imel vsaj malo jasno predstavo o bodočem družbenem razvoju v državi. Studentje v glavnem zavračajo razvoj v smeri klasičnega kapitalizma in se bolj navdušujejo za nekakšen severnoafriški socializem, ki ga pa ne znajo pojasniti.

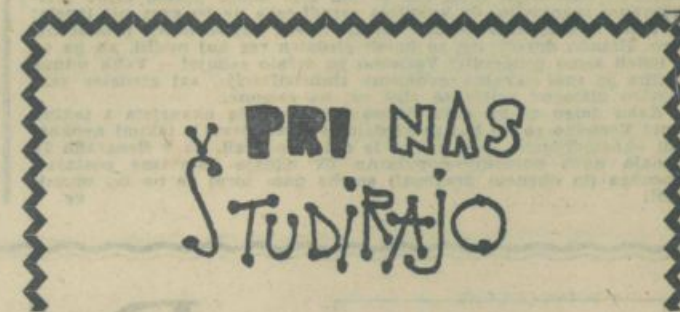
Vsi študentje, s katerimi smo prišli v kontakt, zelo dobro poznajo našo zunanjo politiko, kot tudi naš družbeni razvoj. Celotistihi, ki so bili v Jugoslaviji — a teh je bilo precej, posebno na delovnih akcijah, nismo slišali nobenih kritičnih pripomb na naš notranji razvoj, ravno

nasprotno, zelo navdušeni so nad visokimi humanističnimi načeli jugoslovanske poti v socializem. Večina pa le težko razume, da Jugoslavija kot socialistična država ne trobi v isto rog kot vzhodni blok.

Dejavnost njihove študentovske organizacije ni tako široka in raznovrstna kot je to pri nas. Nimajo nobenega ideološko-političnega dela, v pogledu organizacije kulturno umetniških skupin so komaj na začetku, nekaj več so dosegli na športnem področju. Zanimiva so nekatera organizacijsko politična načela, s katerimi hočejo, oziroma skušajo vzgajati svoje študente. Trudijo se, da bi se socialni položaj in socialni sestav študentov spremenili, tako da bi v bodoče prihajalo na univerzo čim več študentov kmečkega in delavskega porekla. Trudijo se tudi, da se na univerzi ne bi izsolal le opek strokovnjakov, temveč razgledan intelektualce, ki bo dobro poznal probleme tunizijske družbe in se angažiral v družbeno političnem, predvsem pa na kulturnem prosvetnem delu.

Zadnji dan našega bivanja smo imeli zaključne razgovore s predstavnik UGET-a, kjer smo se dogovorili o nadaljnjih oblikah sodelovanja med njim in jugoslovansko študentovsko organizacijo. Zvečer pa nam je naš ambasador tovariš Miloš Lalović s člani ambasade priredil pristen sprejem, katerega so se udeležili predstavniki političnega in javnega življenja Tunizije in seveda tudi predstavniki študentov. Naslednje jutro pa smo se pristrčno poslovili od naših gostiteljev in predstavnikov našega veleposlanstva ter v letalom odleteli proti Rimu.

Med bivanjem v Tuniziji smo bili en dan gostje alžirskih študentov, ki žive in študirajo v Tunisu. Med njimi smo se počutili kot med svojimi brati. Osem sem se lahko popolnoma skreno pogovarjali, kajti njihova miselnost je v mnogočem podobna naši. Videli smo v kako težkih razmerah žive in stu-

Študent geografije — borec FLN

Ze od lanskega aprila je Kamal, alžirski študent geografije »doma« v Naselju pod Rožnikom. S tremi tovariši pridno študira. Geografijo na univerzi, slovenščino pa kadar koli se mu ponudi prilika. Naš jezik že zelo dobro obvlada, čeprav ni obiskoval nobenega tečaja. Tovariši s fakultete mu pomagajo pri razumevanju strokovnih izrazov in mu skušajo življenje daleč od pravega doma in svojcev napraviti čim boljše.

»Da, boril sem se v revoluciji, tudi moj brat, vsi smo pomagali,« je povedal Kamal v začetku najinega kratkega razgovora. Ze kot gimnazijec član FLN, se je moral kmalu umakniti v ilegalo. 1958. leta so ga aretirali, vendar se mu je posrečilo uiti. Tovariši so mu pomagali v Francijo. Delo je nadaljeval v Parizu, v ilegali. Iz Francije so ga poslali v Nemčijo, od tod v Švico. Povsod je kljub težkim pogojem še nadalje delal za FLN, vse do tase, ko ga je Union Générale des étudiants Algériens poslala na študij v Jugoslavijo. Zdaj je pri nas.

Kamal je tih, vase zaprt fant. Morda zato, ker je kljub mladosti že toliko doživel. Toliko velikih, resnih, preresnih stvari. Njegovo življenje je tako zelo drugačno, od življenja naših mladincev. Borbo za neodvisnost poznamo mi le še iz knjig in pripovedovanj odraslih, pa vendar je naša revolucija dovolj blizu, da razumemo študenta, ki študira v sosedni državi med svobodnimi ljudmi in jihimi tovariši, pa si vendar želi nazaj, domov, v borbo. Rad bi ostal v Alžiru, rad bi se boril. Vendar, naša nova borba bi potrebovala tudi profesorje. Zato sem tu.

Andreja Kranjc

Jugoslovanske univerze zbujaajo pozornost mladih ljudi iz vsega sveta

Jugoslovanska vlada je do delila v letošnjem šolskem letu 373 novih štipendij tujim študentom za redno šolanje in specializacijo pri nas. Doslej je približno 60 držav, med njimi 32 afriških in 12 azijskih izreklo željo, da bi poslale svoje študente na šolanje v Jugoslavijo.

Na naših univerzah študira danes več kot 600 tujih študentov. 350 jih prejema štipendijo Komšije za kulturne zveze s tujino. V začetku je jugoslovanska vlada dajala štipendije izključno afriškim in azijskim državam kot pomoč premalo razvitim državam. Ker so številna razvite države pokazale zanimanje za izmenjavo študentov z Jugoslavijo, je bilo štipendiranje

razširjeno tudi na Evropo in na Severno ter Južno Ameriko.

Naše univerze so si v zadnjih letih pridobile velik ugled v svetu. K temu je posebej pripomogla dobra organizacija postdiplomskega študija in različnih oblik specializacije. Poudariti je treba, da je izmed približno 300 študentov, ki so se v razdobju od leta 1950 pa do danes specializirali pri nas, bilo največ iz zelo razvitih držav — Velike Britanije, Zahodne Nemčije, Avstrije, SZ in iz skandinavskih držav.

Premembno je tudi dejstvo, da skoraj tretjina tujih študentov v Jugoslaviji študira na svoje stroške. Vsekakor je to lepo priznanje našim uni-

verzam. Medtem ko so prej študentje prihajali predvsem na slavistični študij, pa jih danes srečamo na medicinskih, tehniških, kmetijskih in na ekonomskih fakultetah. Doslej si je deset strokovnjakov iz ZAR, Burme in Indije pridobilo pri nas naslov doktorja znanosti, več pa jih je opravilo doktorate po specializaciji pri nas v svoji domovini. To šolsko leto so prijavili doktorate Rashid Avi študent iz Iraka o ladjedelništvu in Japonce Shosagu Takunaga iz ekonomije. Tudi študentje uživajo iste blaginje kot jugoslovanski študentje tudi v družbenih aktivnostih študentov. Povsod jih lahko vidimo — na študentskih sestankih, na različ-

nih zborovanjih, na mladinskih delovnih akcijah, na športnih tekmovanjih in drugod. Kot je znano so tuji študentje organizirali svoje klube, kjer med drugim razpravljajo o aktualnih mednarodnih problemih.

KRVODAJAJSKA AKCIJA OBČINSKI ODBOR RK NA VIČU BO V DRUGI POLOVI CI MARCA IZVEDEL KRVODAJAJSKO AKCIJO ZA ŠTUDENTE. AKCIJA BO 25 IN 27. MARCA IN BO ZAJELA PREDVIDOMA OKOLI 300 ŠTUDENTOV IZ ŠTUDENTOVSKEGA NASELJA NA OBMOČJU OBČINE VIČ JE V LETOSNJI REDNI LETNI AKCIJI DALO KRI 1200 LJUDI.

Ekipni prvak še vedno Ljubljana

Prvaki med posamezniki (A skupina) slalom: Janez Šarc in Alenka Žumer (oba Lj.), veleslalom: Niko Strauss (Rijeka) in Tatjana Hafner (Lj.)

Pretekli petek in soboto je bilo v Kranjski gori meduniverzitetno prvenstvo Jugoslavije v smučanju. Tekmovanje sta organizirala Zveza študentovskih športnih organizacij in Akademski smučarski klub Olympia. Poleg univerzitetnih ekip iz Beograda, Zagreba, Rijeke, Sarajeva in Ljubljane so se tekmovanja udeležili tudi študentje univerze in Tehnične visoke šole iz Münchena ter univerze v Grazu.

Tekmovalci so nastopili le v dveh disciplinah: slalomu in veleslalomu, ker za tek ni bilo

ložnosti za izpopolnjevanje kot ljubljanski predstavniki. Tudi izbira ljubljanske ekipe po rezultatih prejšnjega prvenstva ni bila najboljša, a edina rešitev, saj so se tekmovalci prvič po enem letu spet srečali, — brez vsakršnih skupnih priprav. Če k temu dodamo še, da so nekateri nastopali delno poškodovani, smo lahko z izidom kar zadovoljni. Brez dvoma pa bodo ti rezultati povod za izboljšanje, oziroma za načrtno pripravljanje naših reprezentantov za prihodnjo smučarsko sezono.

Študentje: 1. Leis (Univ. M) 0:56,6, 2. Grassl (THM) 0:58,2, 3. Müller K. (Univ. M) 0:59,2, 4. Keglovics (G) 0:59,9, 5. Bauer (Univ. M) 1:00,6, ... 8. Šarc (Lj) 1:04,3, 9. Strauss (R) 1:04,4, 14. Bahovec (Zgb) 1:10,2, 15. Matijević (Sar) 1:10,8, 17. Bertoncelj (Lj) 1:11,7, itd.

VELESALOM ZA MEDFAKULTETNO PRVENSTVO LJUBLJANSKE UNIVERZE:

Študentke (14 tekmovalk): 1. Kromar (pravo) 1:06,0, 2. Hafner (nar. tehn.) 1:15,6, 3. Lokar (fil.) 1:34,4, 4. Murko (nar. tehn.) 1:41,2, 5. Hudobivnik (fil.) 1:51,6, 6. Elvič (VSM) 1:51,7, 7. Lavrenčič (fil.) 2:11,3, 8. Kham (nar. tehn.) 4:05,8.

Študentje: 1. Tkavc Edo (VSTK) 1:06,2, 2. Bertoncelj (strojna) 1:11,7, 3. Udir (med.) 1:13,2, 4. Gornik (AVG) 1:15,8, 5. Pirc (med.) 1:17,0, 6. Pust (med.) 1:17,3, 7. Tržan (AVG) 1:20,5, 8. Hribar (VSTK) 1:20,7, 9. Zajc (AGG) 1:22,4, 10. Smuc Jure (VSTK) 1:22,4, 11. Smuc Matjaž (nar. tehn.) 1:23,8, 12. Okoren (strojna) 1:24,0, itd.

Ekipno: študentke: naravoslovna-tehnologija 139, filozofija 138, pravo 50, VSM 45;

študentje: medicina 139, VSTK 124, strojna 122, AGV 121, narav-tehn. 109, AGG 104, ekonomija 95, elektro 63.

Skupno: naravosl.-tehn. 248, medicina 139, filozofija 138, VSTK 124, itd.

Zmagovalci so prejeli diplome in spominske plakete. Ekipni prvak v meduniverzitetnem tekmovanju — Ljubljana pa je prejela pokal Univerzitetnega sveta ljubljanske univerze, katerega je predstavnik ekipe podelil predsednik US tov. Pernuš Jože, poleg tega pa še pokal ilustrirane revije Tovariš, katerega je predal član uredniškega odbora tov. Božo Kovač.

Z letošnjim prvenstvom smo lahko v glavnem zadovoljni. Pokazalo pa nam je, da moramo, če želimo še naprej obdržati najboljša mesta, posvetiti več pozornosti pripravam najboljših, obenem pa tudi sicer vzgajati čim več dobrih smučarjev.

Iz dela APD

Ze od svoje ustanovitve leta 1949 si je APD zadalo nalogo vzbujati ljubezen do prirodne lepote ter smisel za planinstvo in alpinizem. V dvanajstih letih svojega delovanja je v tem doseglo že lepe uspehe. Stalen porast članstva, predvsem mladine, afirmacija alpinističnega in drugih odskov kažejo, da je društvo na pravi poti.

Delo APD se razvija v posameznih odsekih:

ALPINISTIČNI ODSEK je po številu vzponov in aktivnih plezalcev najmočnejši v naši alpinistiki. Bilanca sezone: preko 300 zimskih in letnih vzponov vseh težavnostnih stopenj, dve odpravi v Dolomite in Zgornje Alpe, plezalna šola, udeležba na tradicionalnih alpsko-smučarskih tekmovanjih, plezalni tečaji. Odsek je imel redne sestanke združene s predavanji.

TEHNIČNI PODODSEK deluje v okviru alpinističnega odseka.

MLADINSKI ODSEK skrbi za zdravo planinsko vzgojo pionirjev in mladincev. Na ljubljanskih osnovnih in srednjih šolah ima 10 organiziranih skupin, izvedel je 9 izletov, 9 predavanj, 2 mladinska smučarska tečaja, svoj planinski orientacijski pohod.

GOSPODARSKI ODSEK skrbi za študentski planinski dom v Tamarju. V načrtu je notranja preureditev koč, če bodo le dopuščala finančna sredstva.

FOTOODSEK je član Fotokino zveze Slovenije in Zveze SOLT. V skromno urejeni temnici so bili doseženi že lepi uspehi na področju umetniške in dokumentarne fotografije. Ureja svojo fototeko, v načrtu je povečanje temnice in začetniški fototečaj s področja gorske fotografije.

V okviru društva delujeta tudi PROPAGANDNI IN MARKACIJSKI ODSEK.

Ker je med študenti vedno večje zanimanje za visokogorske izlete, bo ADP v letu 1961 poskrbelo za organizacijo le-teh v manj obiskane, a zanimive kraje naših planin.

Tečaji v Tamarju - uspeli

Lahko bi bilo bolje, toda... V prejšnji številki smo objavili reportažo o smučarskem tečaju za študente ljubljanske univerze v smučanju, ki so se

vrstili v Tamarju. Sedem izmen vsaka po 30 študentov je v 3 sedmih dneh dobila ali utrdila smučarsko znanje. Ti tečaji so bili organizirani na pobudo

Prvi korak na tem področju je bil storjen že preteklo jesen s samo ustanovitvijo posebnega referata za telesno vzgojo v sklopu univerze, ki naj bi skrbel za čim bolj smotno udeležbo študentov na področju telesne vzgoje.

Nadaljnji korak je bilo organiziranje rednih in načrtnih vadb v telovadnicah, katere so si oskrbele posamezne osnovne športne organizacije ZSSO na nekaterih fakultetah. Seveda spada sem tudi opremljanje teh telovadnic z najpotrebnejšimi rekviziti. Tako smo imeli v zimskem semestru vrsto fakultet, katerih študentje so posejali tedensko vadbo (na primer študentje FAGV, medicine, gradbeniki itd.).

Ni ostalo samo pri tem. Univerza je iz svojega proračuna odobrila pol milijona dinarjev za nabavo rekvizitov in opreme, kar bo gotovo vodilo k še boljšemu uspehu in odzivom med študenti.

Kakšno pa je Vaše mnenje o uspehu tečajev?

Z dosežki smo lahko nadvse zadovoljni. Vsi tečajniki, razdeljeni v dve kakovostni grupi so obdelali program, ki je bil prvotno začetan. Seveda vse to velja za to kratko razdobje 5 nepopolnih dni, kolikor je trajala ena izmena. Tečajniki so tudi poslušali predavanja o nabavi smučarske opreme, maza-nju in čuvanju smučí ter prvi pomoči, oziroma v nevarnosti v gorah.

Vaše kritične pripombe? Poudariti moram, da so tečajniki v veliki večini razumeli pomen tečaja, tako da nekatere pomanjkljivosti bivanja v koči Akademskega planinskega društva niso mogle prevladati koristi, ki jih je tečaj (kljub svoji kratki dobi) nudil smučarjem-studentom.

Brez dvoma bi bil uspeh tečaja znatno boljši, če bi se APD držalo dogovora, tako pa je ne-urejenost prehrane, še bolj pa same kočice vplivala negativno še posebej na razvoj družabnega življenja.

K sreči smo imeli srečo z vremenom, tako, da so tečaji neovirano tekli. Omenim naj, da za podobne prireditve v bodoče kočica in sploh Tamar nista primerna, posebej ne za začetniške tečaje.

Smatram za potrebno naglasiti vprašanje izbora kandidatov za tečaj, ki je bil prepuščen športnim odborom fakultet. Žal smo večkrat opazili, da so bili

določeni oni, ki že precej dobro obvladajo smučanje. Pohvaliti pa moramo nekatere odbore, ki so v Tamar poslali res najbolj upravičene — to je začetnike.

In še Vaši načrti za letni semester?

Predvsem zagotoviti študentom čimveč prostih ur na igriščih v Tivoliju, tako za vadbo kot tudi razna fakultetna in medfakultetna tekmovanja. Razvoj v smeri uvajanja telesne vzgoje v univerzitetni študij pa bo šel v tej smeri, da bodo posamezne fakultete postopoma nastavljale redne moči za vadbo svojih študentov. V tem smislu nameravamo pritegniti v letnem semestru nekaj (zaenkrat samo) honorarnih predavateljev in instruktorjev za posamezne športne panoge.

Ta razgovor nam je še enkrat pokazal, da je rešitev množičnega, načrtnega dela s študenti le v čedalje večjem angažiranju univerzitetne uprave za izboljšanje pogojev telesno-vzgojne dejavnosti študentov.

Peter Lakota je tokrat nastopil le v slalomu. Osvojil je 3. mesto. Slika je z janskega tekmovanja

dovolj prijav. Tudi tokrat je bila udeležba študentk nezadovoljiva, saj je le Ljubljana prijavila 3 tekmovalke.

Vreme je bilo tekmovalcem naklonjeno, saj je oba dneva sijalo sonce, samo snežne prilike niso bile najboljše in so morali postaviti progo — zaradi ledu — na precej nevarnem terenu.

Organizacija tekmovanja in tudi disciplina tekmovalcev je bila letos znatno boljša kot pretekla leta. Posebej je razveseljivo dejstvo, da so nastopile poleg ljubljanske še 4 druge univerzitetne ekipe. Tekmovanje pa je že takoj prvi dan pokazalo, da smučanje postaja čedalje manj domena le slovenskih tekmovalcev.

17. III. — SLALOM

Prvi dan so se tekmovalci pomerili v slalomu na progi, ki jo je postavil znani strokovnjak Vojteh Budinec. Tekmovalce bi lahko uvrstili v tri kakovostne skupine. V prvi je Peter Lakota — kot edini jugoslovanski reprezentant — bil neenak boj z odličnimi Nemci in Avstrijci. Žal je imel zadnjo številko med sebi enakimi nasprotniki. V drugo skupino lahko postavimo ljubljancina Sarca, ostale inozemce in najboljše predstavnike ostalih jugoslovanskih univerz. Tretjo skupino pa sestavljajo ostali tekmovalci Zagreba, Beograda, Rijeke in Sarajeva.

Pravila tekmovanja so določila, da tekmujejo študentje — smučarji zveznega, prvega in drugega razreda v posebni B skupini. V tej je postal prvak lanskoletni zmagovalec Peter Lakota. V A skupini pa je zmagal Sarc Janez prav tako z ljubljanske univerze.

REZULTATI

SLALOM: Študentke (5 tekmovalk): 1. Lilo de Crinis 2:17,0, 2. Gisi Gaber (obe Graz) 2:25,2, 3. Žumer Alenka (Lj) 2:25,3.

Študentje (34 tekmovalcev): 1. Leis 1:41,1, 2. Miller K. (oba Univ. Mü) 1:42,5, 3. Lakota Peter (Lj) 1:45,5, 4. Grassl (TH Mü) 1:46,6, 5. Kniepeiss (G) 1:50,2, 6. Scherm (Univ. Mü) 2:01,6, 7. Keglovics (G) 2:02,2, 8. Bauer (Univ. Mü) 2:03,0, 9. Šarc (Lj) 1:11,9, 10. Hick (G) 2:12,0, ... 13. Bahovec (Zgb) 2:20,2, 15. Pirc 2:30,16, 16. Tkavc Emil 2:30,6, 18. Bertoncelj (vsi Lj) 2:22,0, 19. Kostelič (Zgb) 2:37,5, 20. Pajič (Sar) 2:39,6, itd.

Med študentkami se je očitno pokazalo, da naše še precej časa ne bodo kos zahtevnim program, niti kolegicam na mednarodnih tekmovanjih. Obžalovati je, da ostale jugoslovanske ekipe niso pripeljale tekmovalk, da bi lahko primerjali njihov napredek z našimi študentkami.

Med študenti je bilo vsakomur jasno, da so kolegi, posebej Zagrebčani (ti so imeli še posebno srečo pri žrebanju startnih števil) zelo napredovali od lanskoletnega prvenstva. Bržkone so imeli več pri-

18. III. — VELESALOM TUDI ZA PRVENSTVO LJUBLJANSKE UNIVERZE

Tekmovanje v veleslalomu je bilo združeno z medfakultetnim prvenstvom ljubljanske univerze. Ljubljanski študentje so vozili za tekmovalci univerzitetnih ekip, kar je v precejšnji meri vplivalo na rezultate, saj so poslednji vozili v znatno slabših pogojih kot ostali. Organizatorji bi vsekor morali poskrbeti za večje število ljudi, ki bi vzdrževali progo in red na njej, saj se je večkrat primerilo, da so se izletniki in drugi smučarji znašli na progi in ovirali tekmovalce. Prav tako bi za bodočo medfakultetna prvenstva predlagali organizatorjem, da tekmovalce ne združuje z meduniverzitetnim ali celo mednarodnim prvenstvom in to iz dveh razlogov. Prvič: razlika v težini proge in kakovosti tekmovalcev in drugič: naši reprezentanti, katerih uvrstitev se šteje tudi za fakulteto, imajo zato ugodnejše startne številke. Poleg tega bi tako prvenstvo bila prilika za dokončno izbiro reprezentanc, ki bi potem nastopila na meduniverzitetnem prvenstvu.

Tudi tokrat ni bila udeležba študentk zavirljiva, sicer pa itak proga ni ustrezala smučarskemu znanju naših kolegic, ki se nimajo nobenih pravih tekmovalnih izkušenj.

Pri študentih je posegel v boj z inozemci le Sarc Janez, ki se je uvrstil na 8. mesto. Nepričakovano se je tik za njim znašel predstavnik iz Rijeke — Strauss Niko, ki je s tem svojim dosežkom pripravil največje presenečenje državnega prvenstva. Ljubljancin Sarc namreč spada pri veleslalomu v B skupino. Tako je postal študentski prvak v veleslalomu Rijčan Strauss — prvi tekmovalac, ki je odvezel ljubljancinam dolgoletni primat. Za nadaljnji hladen tuš za ljubljanske tekmovalce sta poskrbela še Zagrebčan Bahovec in Sarajevčan Matijević z uvrstitvijo na 2. in 3. mesto.

Lepr primer za slab izbor ljubljanskih zastopnikov je rezultat študenta VSTK Tkavca Edo 1:06,2, kar bi zadostovalo za 2. mesto v meduniverzitetni konkurenci oziroma 11. mesto v splošni razvrstitvi Vendar, žal ni bil uvrščen v našo ekipo. Tudi med dekletimi Kromarjeva morebiti Hafnerjevo prehitela v meduniverzitetni konkurenci enake kot jo je v medfakultetni. Tako pa je Hafnerjeva — edina zastopnica (ostali dve sta odstopili) osvojila prvo mesto in s tem, da je vztrajala na — res precej zahtevni — progi.

Točkovanje za ekipno razvrstitev je vzbudilo precej upravičenih pripomb in bi ga kazalo v prihodnje spremeniti

REZULTATI

VELESALOM (mednarodna konkurenca): Študentke: 1. Gaber Gisi 1:10,2, 2. Lilo de Crinis (obe Graz) 1:22,4, 3. Hafner (Lj) 2:42,2,

Med tečajniki so bili tudi nekateri, ki so se tako-le spuščali po plaz.

Strelska družina Olympia zdržiže tudi strelce-studente, ki so pričeli resneje vaditi po fakultetnih tekmovanjih, kljub težavam uspehi niso izostali. V ligi okrajnega strelskega odbora so strelci Olympije osvojili 1. mesto. Na sliki: Lansko medfakultetno prvenstvo je odkrilo marsikatero dobrega strelca

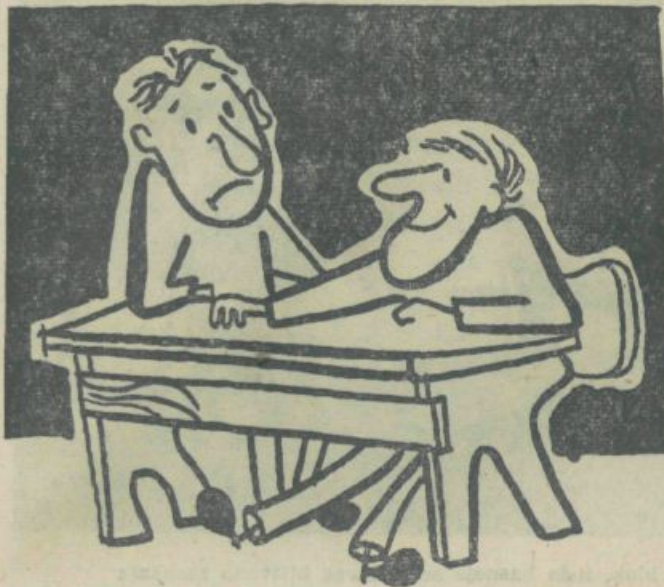
Veliki oltar

Foto: Knez Tone

Razgovor našega sodelavca z referentoma za telesno vzgojo na univerzi — Smučarski tečaji le ena od akcij univerzitetnih organov za razvoj telesne vzgoje med študenti

»Na kaj misliš dragi?«
»Na to kar Ti draga!«
»Sram Te bodi, packa nemarna!«

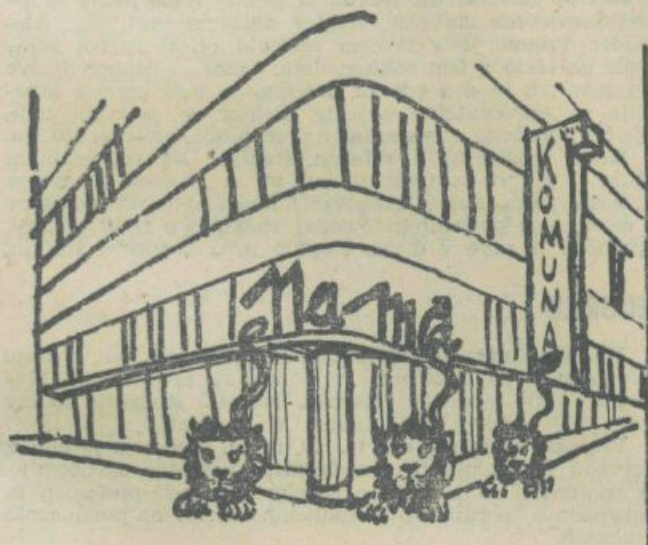

»Ali veš kakšna je razlika med ježem in ježevko?«
»—??—«
»Jež ima eno bodico več kot ježevka!«

V kinematografih nam prikazujejo

Izpitih		Podatki o izpiti			
Ocena	Podpis	Datum	Predmet	Ocena	Podpis
8	J. J.	17-3 60	Matematika II.	7	J. J.
7	J. J.	15-3 60	Priloga III.	3	J. J.
7	J. J.				

»Dober dan žalosti«

»Mladi lev!«

NOVA DOMAČA DRAMA

Tokrat nekaj o sebi

Bralci (menim, da so večini na skrbni oz. vestni bralci) so gotovo že opazili spremeni-vo srečo Tribune sedme strani, tako imenovane zabavne ali tudi humoristične imeno-vane. Če so povrh tega še pre-brali več masno natisnjenih vabil k sodelovanju in dodali nekaj lastnega razmišljanja se

JEZNI: Hočem Tribu-uno-o-o! Plačujem jo že 2 leti, doslej pa še nisem prejel niti ene-ga izvoda.

GLAVNI (docela pobit, saj je izgubil redko priložnost): Kaj študiraš, kateri letnik in kje stanuješ?

Študent miličnik: »G. profesor jaz Vam dam prednost, Vi pa meni frekvenco za ta semester«

Jim je izkristaliziral problem — v Tribuni ni urednika, ki bi s proizvodni lastnega uma, pre-litimi v koloneli ali petiti (dve vrsti tiskarskih ark) uspel pri-vabiti vsaj prizanesljiv sme-hljaj na obraze bralcev Tribu-ne. Danes Vas cenjeni bralci podrobneje seznanjam z dra-mo, ki jo je pisalo življenje (na uredništvu Tribune).

JEZNI: To ni važno! Jaz pla-čujem in ne dobivam Tribu-ne. Tribuno hočem!

GLAVNI (vdan v usodo, mu poda nekaj števil): Na, tu imaš zaenkrat, zdaj pa povej vse po vrsti ime, faks, let-nik in stanovanje

JEZNI (vesel grabi po Tribu-ni, zadovoljno mljaska in iz-davi): Anton Panefuntek, prvi letnik fakultete za

agronomijo in gozdarstvo in veterinarstvo in biologijo, iz Študentskega naselja, blok dve.

GLAVNI (naveličano vzame z mize oguljen list papirja, mu ga pomoli pod nos in prebere): Vse naročnike iz študentskih domov opo-zarjamo, naj se predvsem ne razburjajo, marveč naj jem-ljejo Tribuno lepo po vrsti s kupa pri vratarju, ne ozi-raje se na ime naslovnika. Tribune ne bo zmanjkalo. Kogar moti tuje ime, naj ra-prečita! Vsakdo lahko pripí-še na rob svoje ime in ga pred vsakim obrokom tri-krat jasno in glasno prebere! Dober tek! — Uredništvo Tribune.

Nič več JEZNI, ampak ZADO-VOLJNI (zmeden): Hvala enako!

Odpri vrata in odide, ostali uredniki planejo v sobo in prestrežejo omahujočega Glavnega

GLAVNI (sapa mu pojema komaj govori): To je bil šestinideseti bruc, ki je prišel zaradi nerednega do-bivanja Tribune. Tovariši dvignejo onemogle-ga Glavnega in ga odnesejo proti »Cinkolam«.

III. dejanje

Prizor prejšnji. Sportni piše članke, brska po arhivu, osta-li mljaskajo pri kosilu. Nekdo potrka. Vstopi Preganjani. Ze obraz ga izdaja, da je tipični PNP.

SPORTNI (obraz se mu raz-jasni): Kolega, ali si prinesel rezultate s ping-ponga?

PREGANJANI (plaho): N-n-ne!

SPORTNI (razočaran, toda spomni se direktiv Odgovor-nega, zbira moči, da ga ne polomi in ne odžene prijate-lju novega sodelavca): Ko-lega, kaj pa potlej želiš?

PREGANJANI (še vedno bo-ječe): Ali je kulturni ured-nik tukaj?

SPORTNI: Ni ga, vrne se čez pol ure. Ali Ti lahko jaz po-magam.

PREGANJANI: Ne se pravi da. Ali bi mu hotel predati tole kuverto, če bo imel kaj časa.

SPORTNI: Jasno, seveda mu bom dal, čim pride. Kar tja-

le položi, tamle je njegova miza.

PREGANJANI (počasi stopi do mize, nepretrgano pre-plašeno zroči v Sportnega in se spotakne ob koš za papir. Pogled mu ostekleni, ko se znajde z licem tik ob košu. roka mu popusti kuverto, nespretno se skuša pobrati. Končno mu uspe, urno zgra-bi za kljuko in med vrati izdavi): Adijo! **

SPORTNI (skomigne z rameni, pobere kuverto, jo odpre ne-občuteno in prebere pesem s prvega lista):

iz njega zmečkan papir, ga razgrne in prebere naglas:

Pridi za nami, smo v pod-ružnici.

IV. dejanje

Seja redakcije. Pripravlja-nje nove številke. Pri magični sedmici (zabavna stran) se spet zatakne.

ODGOVORNI: Kdo bo poskr-bel za humor?

Cloveško uho lahko zazna-muje le romanje oči vseh urednikov od enega do dru-gega.

»Prosim nikar ne kadite v sobi, veste jaz namreč ne prenesem dima!«

Blues. Blues. Tesno objeta pleševa v polmraku. Nemir lebdi v zraku. Tvoj dih mi boža vrat. Želim, privijem se tesno k tebi, ustne mi drhte, ljubim te, oh, to je blues. Melodija ni več. Osta-ne le otožen nemir ljubezni in to je blues.

Potlej postavi koš na svojo mesto, pogleda vanj, potegne

GLAVNI: To ne vodi nikamor. Hočem konstruktivne pred-loge!

FOTOREPORTER: Ker nisem osebno prizadei, predlagam izštevanko An, ban pet pod-gan, s pričetkom pri Odgo-vornem v smeri proti Glav-nemu. Glasujmo!

VSI: Za! Za! Mi smo za! Vsi smo za!

FOTOREPORTER: (slovesno, kot pri slikarju članov re-dakcije):

An, ban, pet podgan, štiri miši, v uh me piši, — — — — — laja — — — — — Ven!

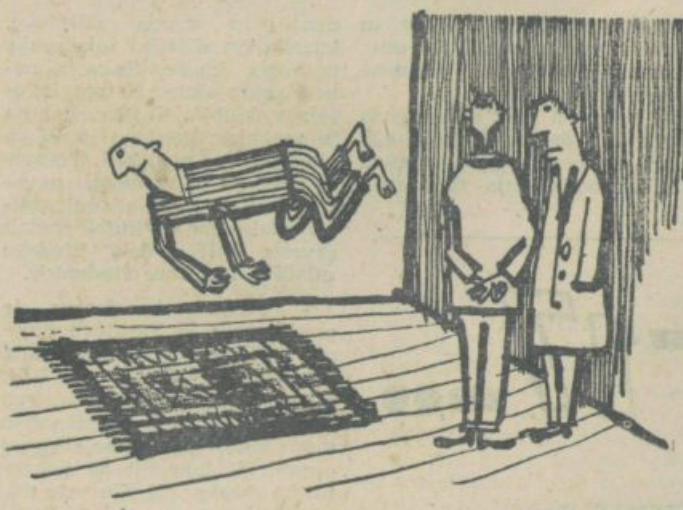
EPILOG

JAZ: In tako sem napisal zgornjo dramo. Vse bralce prosim, da mi prikrajšajo muke pri naslednjih izšte-vankah in mi tozadevno pri-pomorejo.

AVTOR: Urednik 7. strani 4. štev. XI. letnika

* — Preganjani nerazumljeni pes-nik
** — podobno kot Francelj pri taroku, če ga monđangamo
*** — motiv iz slov. folkioe

HUMOR

»Pa je rekel, da se pripravlja na izpiti«
»Saj se, trenira judo-padec«

IZGUBLJENO - NAJDENO

BREZ BESED

II. dejanje

Prizor prejšnji. Osebe iste, kasneje Jezni mladenič.

FOTOREPORTER: Eden gre.

KOREKTOR: Napak, nekdo prihaja, Sedi!

(Vrata se odpro, vstopi Jez-ni mladenič. Oči mu kot so-kolu iščejo žrtev. Vsi ured-niki si prizadevajo izgledati simpatični (kot v Soči pri »damenvalu«.) Srečni izbra-nec je Kulturni.

JEZNI (KULTURNEMU): Kje je glavni urednik? Govoril bi z njim radi Tribune.

LAVNI (poskoči, smehljaje pogleda ostale in jim da ve-deči, naj se izgube iz sobe, ker potrebuje miru za težko operacijo pridobivanja so-delavca): Tukaj sem! Želiš kolega?

Ostali se izmuznejo v drugo sobo, sloneč na vratih vi-čejo na uho.

Vrtoglavlca pred izpitom

Še letos nov statut

Reforma študija vedno bolj zajema vso univerzo, z njo vred pa se pojavlja potreba na novo zajeti v pravila spremenjene odnose po fakultetah. Ta potreba postaja vedno bolj aktualna in republiški zakon o visokem šolstvu z decembra lanskega leta zahteva, da morajo univerze in posamezne fakultete izdelati nove statute, ki jih pa je treba vskladiti z določbami zakona v enem letu, t. j. do decembra 1961.

Izdelovanje statuta je delovna stvar predvsem s kompleksom zelo važnih vprašanj v zvezi z reformiranjem študija. Statut namreč ima veljavo zakona, ki ga potrjuje Ljudska skupščina LRS in obsega določbe o organizaciji, učnem načrtu in pravnih študijah ter o ustanovah in administraciji fakultet. To pa ima določen pravni učinek: pravilna je sicer misel, da gre pri sprejemanju novih statutarov za reorganizacijo fakultete po novih načelih. Ta osnovna načela so vsem jasna. Zaplete pa se ob vprašanju, katere posamezne določbe naj se vnesejo v statut, se pravi, v koliko je reforma tudi v posameznostih že postala zrela in dognana stvar in kje je treba pustiti odprta vrata za nadaljnji razvoj.

Posebno zapletena so vprašanja v zvezi s študijem na tretji stopnji: smer in vsebina tega študija; ali v magistrski ali v specializaciji ali v oboje; razdelitev študija na teoretični in praktični del, določanje urnika, kakšen naj bo krog teoretičnih oz. praktič-

nih predmetov in drugo. Razen tega pa še problemi kot so: omejitve, razpisi in kriteriji, denarni prispevek študentov, t. j. kdo finansira študij na tretji stopnji ter ali je treba formirati poseben fakultetni organ za tretjo stopnjo. Pojavlja se kompleks vprašanj v zvezi z diplomskim delom in o tem, kakšni naj bodo izpiti in njihova narava.

Morda še zahtevnejša so vprašanja v zvezi z izrednim študijem: organizacija centrov za izredni študij izven fakultetnega središča, vprašanje razmerja: ali je center samostojna administrativna enota ali ne. Lokacija izpita: na fakulteti ali na centru? Kdo lahko izprašuje na izpiti: fakultetni učitelji ali asistentje, ali tudi drugi strokovnjaki s pooblastilom fakultete? Ali lahko na takem centru študirajo tudi redni študentje? Pod katerimi pogoji se vrši prehod iz statusa rednega študenta v izrednega in obratno. Ali so enaki pogoji za vpis za izredne in za redne slušatelje? Kakšne naj bodo olajšave za izredne? Lažji pogoji za na-

predovanje, spregledanje določenih izpitov, primernejši roki itd. Kakšna naj bo organizacija pouka: posebni tečaji, vaje in ali so to začasne ali trajne oblike?

Na novo bo treba urediti tudi vrsto problemov v zvezi s statusom študentov. Kako naj bo s pogojnim vpisom študentov v prestopu na fakulteto, če morajo opraviti dopolnilni izpit iz določenih predmetov? Ali bodo študent-

Napotki za delo

Univerzitetni odbor ZŠJ je organiziral seminar za vodstveni aktiv ZŠJ ljubljanske univerze. V okviru seminarja sta bili dve predavanji 13. in 16. marca. Predavala sta predsednik Centralnega odbora ZŠJ Franjo Sever o aktualnih problemih dela ZŠJ in rektor univerze dr. Dolfo Vogelc o novitetah in reformi univerzitetnega študija.

Težišče dela je bilo na razgovorih in diskusiji med udeleženci seminarja.

Podobne seminarje je univerzitetni odbor prirejal z izjemo lanskega leta redno vsako leto. Letošnji seminar je dal kratek pregled najbolj aktualnih in konkretnih problemov dela v ZŠJ. Ze dolgo pa se je kazala potreba po takem seminarju zato, ker se je ravno letos precej izmenjal vodstveni aktiv ZŠJ, zaradi nekaterih organizacijskih sprememb v ZŠJ in zaradi reformiranja študija na univerzi.

je ob dopolnilnih oz. sprejemnih izpiti te izpite lahko ponavljali? Ali se študent lahko pogojno vpiše v višji semester, če mu manjka samo en izpit, ali kaka druga naloga ki je pogoj za vpis?

To je vrsta vprašanj, ki s. zdijo morda manj važna v primerjavi z osnovnimi načeli celotne reforme, ki pa jih je vendar treba nekako urediti in zapisati. Zato bo najprej treba določiti: 1. kaj naj sploh pride v statut, Posledica normiranja nekega razmerja namreč je, da bi vsaka novost in sprememba terjala normalno legislativno proceduro, 2. kakšno naj bo razmerje med univerzitetnim statutom, fakultetnim statutom in drugimi zakonskimi predpisi. Ali naj se posamezne določbe ponavljajo v vseh treh vrstah predpsov ali bi v fakultetnem statutu lahko izpustili tiste, ki so zajeti že drugje.

Ad hoc postavljena statutarna komisija stoji torej pred vrsto težav, ker vsa ta vprašanja predstavljajo celotno vsebino dela na pravni fakulteti. Zato je razumljivo, da z zanimanjem pričakujemo prve rezultate. Statut je stvar vse fakultete — tako profesorjev kot študentov. Zato bi bilo prav, da ne bi ostalo izdelovanje prednacrta za statut samo težavna in neprijetna dolžnost posameznikov, ki so za to delo pač zadoženi. Izkoristiti bi bilo treba možnosti za sodelovanje in pomoč s strani študentov in pritegniti k diskusiji ob izdelovanju prednacrta širok krog fakultetnih učiteljev in sodelavcev. To pa ne velja samo za pravo, ampak za vse fakultete.

P. J.

Sonce jih je povabilo pred blok, toda kasneje se je stvar bistveno zasukala

NA TRASO GRDELICA — SKOPJE 4 NAŠE BRIGADE — BRIGADA PRAVNIKOV V KRANJ — V NASELJU SPET 2 BRIGADI

Priprave za delovne akcije

Letos bo mladina Jugoslavije nadaljevala z graditvijo avtoceste Bratstva in enotnosti na odseku Grdelica—Skopje. Pri gradnji 16 km dolgega cestnega odseka bo od pričetka marca do konca novembra sodelovalo okrog 48.000 mladincev in mladink, razporejenih v nad 400 brigadah. Prvi brigadirji so že odšli na traso, da pripravijo vse potrebno za čim ugodnejše življenje brigadirjev v naseljih. Na sam praznik mladinskih delovnih brigad — 1. aprila — pa se jim bodo pridružile tudi prve brigade, ki bodo pričele z delom na sami trasi.

Na ljubljanski univerzi je Pripravljalni štab za delovne akcije pri UO ZŠJ letos pričel res zgodaj in pravočasno z agitacijo za udeležbo na akciji. Iz razgovorov s komandantom tega štaba, tov. Ivom Samcem smo izvedeli nekaj podatkov o sodelovanju ljubljanskih študentov pri letošnjih delovnih akcijah.

Tudi letos bodo odšli na zvezno akcijo, na izgradnjo avtoceste 4 študentovske brigade iz Ljubljane. Poleg tega bodo študentje pravne fakultete organizirali svojo brigado, ki pa bo sodelovala na lokalni delovni akciji pri izgradnji stadiona v Kranju. Poleg teh brigadirjev (okrog 500 po številu) bodo našli študentje — približno 40 — delali kot strokovni kader, nekaj študentov iz vrst vodstva Zveze študentov na naši univerzi pa bo odšlo za namestnike komandanta naselij.

Pripravljalni štab je že razposlal komisijam za delovne akcije pri fakultetnih odborih prijavnice in tudi orientacijsko kvoto za prijave. Številke nam povedo naslednje: AGG 100, ekonomija 95, elektro 100, 80, naravoslovje-tehnologija 200, medicina 100, AGVB 100, višje šole in akademije 50. Strojniki in pravniki pa bodo sami formirali svoji brigadi. Ta okvirna števila so nekaj višja od dejanskih potreb, treba pa je odšteti približno 35% ospanja prijavitelcev zaradi odklonitve na zdravniškem pregledu, ki bo letos še izredno strog. Prijave bodo zaključene do 10. aprila, nakar bodo sledili zdravniški pregledi v drugi polovici aprila.

Tudi v Studentovskem naselju bosta delali v juliju in avgustu 2 manjši brigadi pri dokončnem urejanju poti in morebitni gradnji športnih igrišč. Študentje višjih šol iz Maribora bodo odšli na zvezno akcijo v okviru OK LMS Maribor.

Kljub nekaterim slabostim, ki so se pokazale v lanskem letu, bodo tudi letos brigade formirane večinoma iz študentov ene fakultete, to pa predvsem zaradi lažjega koordiniranja terminov ob odhodu. Tako bodo v SDB France Rozman Stane študentje filozofske fakultete in naravoslovne, v SDB Boris Kidrič študentje ekonomije, gradbeništva, geodezije in AGVB.

Studentje elektrotehnike, medicini in arhitekti bodo v SDB Tone Tomšič, v Pohorskih herojih pa strojniki in študentje višjih šol. Študentje akademij bodo zaradi svojih posebnih sposobnosti razdeljeni po vseh 4 brigadah, kar bo vsekakor znatno pripomoglo k dvigu kulturnega življenja v brigadi.

Predvidoma bodo 3 brigade odšle na akcijo v juliju, ena pa

v avgustu kljub prizadevanju Pripravljalnega štaba, da bi odšle vse v juliju. Slovesno formiranje ljubljanskih študentovskih brigad bo v začetku maja v okolici Ljubljane.

Dosedanje delo kaže, da bo letos odziv za brigade zadosten, za brigadirje pa upamo, da nas ne bodo razočarali in se bodo vrnili s trase z lepimi uspehi, kot vsako leto odoslej.

mac

Mala panorama

NOVI SAD

Visoko odlikovanje. Predsednik republike je odlikoval študentovsko delovno brigado Pap Pavle z redom dela prve stopnje. Novosadskim študentom je predal visoko odlikovanje Edo Ljubibratič, podpredsednik ObLO Novi Sad.

SARAJEVO

Razvoj univerze. 18. februarja je bila redna letna skupščina sarajevske univerze. Rektor univerze prof. ing. Aleksander Trumić je v svojem referatu orisal razvoj sarajevske univerze v tem šolskem letu. Letos so ustanovili dve novi fakulteti in dva odseka. Izredno so tudi narasle investicije za univerzitetne objekte. Rektor je poudaril tudi, da je bil prav letos posebno intenziven proces reforme študija.

Krste Crnkovski o reformi študija. Na univerzitetni tribuni je govoril sekretar za kulturo in prosveto Zveznega izvršnega sveta Krsto Crnkovski. Poleg splošnih pogledov na reformo je pojasnil tudi nekaj vprašanj o tretji stopnji, o prehodu iz prve v drugo stopnjo in o izrednem študiju.

BEOGRAD

Maroški študentje odpotovali. Po dvotedenskem bivanju v Jugoslaviji so odpotovali v domovino predstavniki Nacionalne unije študentov Maroka. Maroški študentje so kot gostje ZŠJ obiskali več univerz v Jugoslaviji.

Vskladiti študijske načrte. 19. in 20. februarja je bila v Beogradu interakultetna konferenca študentov agronomije. Na konferenci so govorili o sodelovanju med profesorji in študenti in o koordiniranju študijskih načrtov na posameznih fakultetah.

Letne konference ZK. Od 5. do 12. marca so bile na vseh fakultetah beograjske univerze redne letne konference ZKJ. Posebno pozornost na konferenci so posvečali vprašanjem reforme šolstva in bogatenju ideološko političnega dela.

ZAGREB

Sprejemati samo najboljše. Na plenumu univerzitetnega komiteja ZKJ, ki je bil 3. marca, so razpravljali predvsem o organizacijskih problemih. Govorili so tudi o politiki sprejemanja novih članov: kriterije za sprejem je treba poostrižiti izenačiti in razširiti.

Morda pa ne bo ostalo samo pri pogovoru

Več sodelovanja z mladino

V Sarajevu je bil 7. marca posvetovanje o nekaterih vprašanjih pokrajinskih klubov. Sklepal ga je centralni odbor ZŠJ, prisostvovali pa so mu predsedniki komisij za pokrajinske klube iz vseh univerzitetnih centrov, pred-

sedniki nekaterih klubov in predstavniki republiških centralnih komitejev Ljudske mladine.

V referatih in v diskusiji so ugotovili, da so pokrajinski klubi že postali zelo uspešna oblika sodelovanja med stu-

denti in ostalo delavsko, kmečko in dijaško mladino s področja kluba. Tako ponekod srednješolci že prevladujejo v klubih. To sodelovanje je vsekakor koristno in bi ga bilo treba še poglobiti. Tesnejše stike pa bi ti morali navezati tudi z mladinskimi vodstvi, tako da bi klubi postali skupna oblika dela Ljudske mladine in Zveze študentov.

V svojem koreferatu je predstavnik iz Sarajeva omenil nekatere posebnosti dela pokrajinskih klubov v BiH. Tu so klubi organizirani po komunah, za koordinacijo med klubi pa skrbe skupni organi. V komisiji za pokrajinske klube pri Univerzitetnem odboru so poleg predstavnikov posameznih klubov še predstavniki Okrajnih komitejev ljudske mladine, po en predstavnik iz vsake fakultete in drugi vidnejši družbeni delavci.

Na posvetovanju je bilo naznanjen še mnogo drugih vprašanj kot so: delo in povezava s fakultetami; delovanje med počitnicami in med šolskim letom; kraj zaposlitve po končanem študiju.

V diskusiji so ugotovili, da bi klubi morali izbirati tako delovanje, ki ne bi zahtevalo velikih izdatkov. Postavljanje prevelikih denarnih zahtev krajevnim organom je namreč lahko le ovira za uspešno delo kluba.

Zanimivo je tudi vprašanje ustanavljanja klubov za študente, ki so doma iz samega univerzitetnega središča. Ti študentje so politično večinoma zelo slabo razgibani, zato bi bilo vsekakor treba najti neko obliko klubov tudi za te študente, morda tako, da bi jih vključili v mladinske klube po komunah.

...PP-17...

NAGRADE IN KITERIJI

Tudi letos so podelili Prešernove nagrade. Pravim: kot vsako leto. To pomeni, da so te nagrade postale že tradicionalen in lep dogodek na univerzi. Vsako leto nekaj deset študentov dobi polno priznanje za svoja prizadevanja na univerzi. Do sem je vse lepo in prav. Toda če bi si podrobneje ogledali naslove nagrajenih del in si jih potrudili prebrati, bi opazili, da marsikaj ni v redu. Mislim, da ni dosti takih del, ki ne bi ustrezala nekim minimalnim kriterijem izvirnosti in znanstvenosti vendar: kolikor jih je takih, jih je preveč. Morda se res lahko vprašamo, ali se ne podeljujejo nagrade samo zato, ker se pač morajo nekako razdeliti tista sredstva, ki so zato namenjena?

Se nekaj me moti. Večina nagrajenih del študentov iz filozofske fakultete so diplomske naloge, malo jih je takih, da bi bile sestavljene posebej za nagrado. Res je, v pravilniku za podeljevanje nagrad je jasno rečeno: nagrade se podeljujejo študentom, ki so se izkazali z obdelavo znanstvene teme in pokazali pri tem sposobnost za samostojno znanstveno delo. Nič ni omenjeno, v kakšen namen naj bo tako delo postavljeno. Na ta način pa se dopušča, da na fakultetah, kjer imajo sistem diplomskih nalog, te enostavno pridejo v poštev za Prešernovo nagrado, čeprav je že tako dolžnost vsakega študenta, da ob koncu študija napravi tako nalogo. Seveda študentom ostalih fakultet ne preostane drugega kot da tem diplomskim delom skušajo konkurrirati z manj zahtevnimi seminarjskimi deli in pa z deli, sestavljenimi posebej za Prešernovo nagrado.

Rešitev tega vprašanja je seveda precej zapletena, vendar upam, da ne bo treba čakati na to, da bo reforma študija zajela, spremenila in poenotila te razlike. Morda bi se dala najti kakšna druga rešitev, ki bi dala Prešernovim nagradam še večji pomen in smisel tako, da ne bi bile samo priznanje, ampak predvsem uspešna stimulacija za samostojna in izvirna znanstvena prizadevanja študentov.

tribuna

1. DECEMBER 1961 JE IZŠLA PRVA TRIBUNA NASEGA GLASILA KOT NASLEDNJEK "STUDENTSKEGA LISTA" TA JE IZHAJAL OD 20. MARCA 1948. UREJALI SO GA: FRANTI AMBROZIĆ, ĐURO BRATOS, ĆUDI MAHUTA, MILOŠ KOBE, MILAN STARIN IN MILOŠ MIKELIN. KI V TUDI UREDNIK PRVEGA LETNIKA "TRIBUNE" PRVI LETNIK OBSEGA 8 ŠTEVILK - ZADNJO UREDI STANE SAKSIDA - KI IZHAJA STIRAJSTODNEVNO NASLEDNJI LETNIK UREJUJE BORIS MIKOS. MA 1. ŠTEVILKE. LETA 1953 PREVZAME 18. ŠTEVILKO PRIMORČ KOČ. R. IZTJE 18. ŠTEVILK. OD ČETRTGA LETNIKA DALJE IZHAJA JASOPIS V 20. ŠTEVILKAB NA LETO. BOGDAN PLEŠA UREJUJE LIST OD 12. ŠTEVILKE IV. LETNIKA DO 16. ŠTEVILKE V. LETNIKA KO GA ZAMENJA JANKO POPOVIĆ IN UREJUJE LIST DO 1. ŠTEVILKE VI. LETNIKA ĐUSAN VOGLAR JE UREDNIK DO 1. ŠTEVILKE VII. LETNIKA